

ADLİ HEMŞİRELİK

Hakkında

Hakkında Bilmemiz Gerekenler

Meredith J. Scannell, PhD, MSN, MPH, CNM, SANE-A, CEN

Çeviriye Katkıda Bulunanlar

Dr. Öğr. Üyesi Meftun Akgün
Dr. Öğ. Üyesi Gülay Manav
Dr. Öğr. Üyesi Pelin Ekşi Uymaz

SPRINGER PUBLISHING COMPANY

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, man-yetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçla kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Orijinal Esere Ait Bilgiler

Adı: Forensic Nursing

Editör: Meredith J. Scannell

ISBN: 978-0-8261-3866-8

Yayınevi: Springer Publishing Company

ISBN
978-605-258-809-3

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı
Adli Hemşirelik

Yayıncı Sertifika No
25465

Editör
Mefturn Akgün
Gülây Manav
Pelin Ekşi Uymaz

Baskı ve Cilt
Göktuğ Ofset

Yayın Koordinatörü
Yasin Dilmen

Bisac Code
MED058090

DOI
10.37609/akya.2164

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Hemşirelik ve Halk Sağlığı uzmanı, sertifikalı ebe, cinsel saldırı muayene hemşireliği uzmanı ve acil bakım hemşiresi unvanlarına sahip Dr. Meredith J. Scannell, şimdilerde Massachusetts Genel Hastanesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Ayrıca Klinik Araştırmalar Merkezi, Brigham Acil Departmanı ve Boston, Massachusetts Kadın Hastanesinde hemşire olarak çalışmaktadır. 2004 yılında "Cinsel Saldırı Muayene Hemşiresi (SANE)" sertifikasına sahip olan Scannell, Massachusetts Halk Sağlığı Departmanında "Cinsel Saldırı Muayene Hemşiresi" olarak Boston bölgesindeki hastanelerde adli nitelikte tetkikler gerçekleştirmekte ve adli vakalardan deliller toplamaktadır. Kadına yönelik şiddet ve kadın sağlığı konusunda birçok makale yayınlayan Dr. Scannell, cinsel saldırıya maruz kalan bireylerde meydana gelen HIV profilaksileri alanında araştırmalar yapmaya devam etmektedir. Ayrıca hemşireler, hekimler ve asistan hekimlerin cinsel saldırı mağduru bireylere nasıl yaklaşması gerektiğini anlatan "Cinsel Saldırı Simülasyon Eğitimi" adını verdiği disiplinlerarası bir simülasyon eğitimi geliştirmiştir. Bunların yanı sıra ebe hemşire unvanı ile birlikte gebelere ilişkin birçok yazı kaleme almış ve bu konuda ulusal ve uluslararası düzeyde birçok sunum yapmıştır.

İçindekiler

Yazarlar

ix

Önsöz

xi

Kısım I ADLİ TIP HEMŞİRELİĞİNE GENEL BAKIŞ, İLKELER VE UYGULAMALAR

- 1. Adli Tıp Hemşireliğinin Tarihi** **3**
Meredith J. Scannell
Dr. Gülay Manav
- 2. Tıbbi Muayene Araştırmacısı** **11**
Meredith J. Scannell
Dr. Meftun Akgün,
- 3. Kanıt Toplama ve Koruma İlkeleri** **17**
Meredith J. Scannell
Dr. Hasan Basri SAVAŞ
- 4. Adli Vakalarda Tanıklık Etmek** **29**
Barbara P. Madden
Dr. Namık Hüseyinli, Dr. Hüseyin Avsallı
- 5. Travma - Bilgilendirilmiş Bakım: Herkesi Tedavi Etmek** **39**
Diane L. Miller
Dr. Naciye Kara Baba

Kısım II CİNSEL VE KİŞİLERARASI ŞİDDET KONULARI

- 6. Cinsel Saldırı** **49**
Meredith J. Scannell
Dr. Pelin Ekşi Uymaz
- 7. Orduda Cinsel Şiddet** **61**
Meredith J. Scannell
Doç. Dr. Hakkı Aktaş

- 8. Okul Yerleşkelerinde Cinsel Şiddet** 69
Meredith J. Scannell
Dr. Tahire Hüseyinli, Dr. Gülay Manav, Dr. Pelin Ekşi Uymaz
- 9. Kişiler Arası Şiddet** 77
Meredith J. Scannell and Patricia A. Normandin
Dr. Adem Baba, Dr. Talha Hüseyin Demirbaş

Kısım III YAŞLA İLİŞKİLİ ŞİDDET

- 10. Çocuklara Şiddet** 91
Kristine Ruggiero
Dr. Gülay Manav
- 11. Yaşlılara Şiddet** 101
Stacy Brady
Dr. Pelin Ekşi Uymaz
- 12. Zorbalık** 113
Meredith J. Scannell
Dr. Tacettin Kuru

Kısım IV TOPLUM VE GLOBAL ŞİDDET

- 13. Toplumsal Şiddet** 123
Meredith J. Scannell
Dr. Serpil Bardakçı Tosun, Dr. Ali Osman Uymaz
- 14. Boğma** 129
Andrea MacDonald
Dr. Özgür Erdönmez
- 15. İnsan Ticareti** 139
Andrea MacDonald
Dr. Namık Hüseyinli, Dr. Hüseyin Avsallı
- 16. Ateşli Silah Yaraları** 149
Meredith J. Scannell
Dr. Ümit Akgün, Dr. Meftun Akgün
- 17. Terörizm Eylemleri: Modern Terörizm Çağında Sağlık Hizmeti** 155
Yaeko Marie Karantonis
Dr. Ümit Akgün
- 18. Toplu Felaketler** 165
Corrine Foster and George E. Flores
Dr. Serpil Bardakçı Tosun, Dr. Ali Osman Uymaz

Yazarlar

**Stacy Brady, MSN, APRN,
CCRN, ACCNS-AG**

Critical Care Clinical Nurse Specialist; Emergency Department Staff Nurse

Providence Veterans Affairs Medical Center; Brigham and Women's Hospital

Providence, Rhode Island; Boston, Massachusetts

George E. Flores, MS, RN

Commander, U.S. Public Health Service

Senior Staff Nurse, Emergency Department

Alaska Native Medical Center
Anchorage, Alaska

**Corrine Foster, BS, ADN, RN,
CFRN, CCRN, CEN, C-NPT, EMT**

Trauma Critical Care Team Nurse, National Disaster Medical System

Critical Care Flight Nurse, Boston Medflight

Emergency Department Staff Nurse, Forensic Liaison, Brigham and Women's Hospital
Boston, Massachusetts

**Yaeko Marie Karantonis,
BSN, RN**

Staff Nurse; Clinical Supervisory Nurse

Brigham and Women's Hospital; National Disaster Medical System

Boston, Massachusetts

**Andrea MacDonald, MSN/
MBA, RN, SANE-A**

Staff Nurse, Forensic Liaison

Brigham and Women's Hospital
Emergency Department

Boston, Massachusetts

Barbara P. Madden, EdD, RN

Professor Emerita, Fitchburg State University

Cinsel Saldırı Nurse Examiner, Massachusetts Department of Public Health

Boston, Massachusetts

**Diane L. Miller, MSN, RN,
ACNS, CEN**

Professional Development Manager

Brigham and Women's Hospital
Boston, Massachusetts

**Patricia A. Normandin, DNP,
RN, CEN, CPN, CPEN, FAEN**

Staff Nurse and Nurse Scientist,
Tufts Medical Center Emergency Department

Adjunct Nursing Faculty, Massachusetts General Hospital
Institute of Health Professions

Boston, Massachusetts

Kristine Ruggiero, PhD, MSN, RN, CPNP

Pediatric Nurse Practitioner and Nurse Scientist, Boston Children's Hospital

Assistant Professor of Nursing, Massachusetts General Hospital Institute of Health Professions

Boston, Massachusetts

Çeviriye Katkıda Bulunanlar

1. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Gülay Manav*
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
2. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Meftun Akgün*
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
3. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Hasan Basri SAVAŞ*
Tıp
4. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Namık Hüseyinli*
Hukuk
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Avsallı
Hukuk
5. Bölüm *Dr. Naciye Kara Baba*
Psikolog
6. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Pelin Ekşi Uymaz*
Halk Sağlığı Hemşireliği
7. Bölüm *Doç. Dr. Hakkı Aktaş*
Örgütsel Davranış
8. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Tahire Hüseyinli*
Uluslararası Ticaret
Dr. Öğr. Üyesi Gülay Manav
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Dr. Öğr. Üyesi Pelin Ekşi Uymaz
Halk Sağlığı Hemşireliği
9. Bölüm *Dr. Adem Baba*
İşletme
Dr. Öğr. Üyesi Talha Hüseyin Demirbaş
İşletme

10. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Gülay Manav*
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
11. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Pelin Ekşi Uymaz*
Halk Sağlığı Hemşireliği
12. Bölüm *Dr. Tacettin Kuru,*
Psikiyatrist
13. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Serpil Bardakçı Tosun*
Uluslararası İlişkiler
Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman Uymaz
Davranış Bilimleri
14. Bölüm *Dr. Özgür Erdönmez,*
Adli Tıp Uzmanı
15. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Namık Hüseyinli*
Hukuk
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Avsallı
Hukuk
16. Bölüm *Dr. Ümit Akgün*
Genel Cerrah
Dr. Öğr. Üyesi Meftun Akgün
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
17. Bölüm *Dr. Ümit Akgün*
Genel Cerrah
18. Bölüm *Dr. Öğr. Üyesi Serpil Bardakçı Tosun*
Uluslararası İlişkiler
Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman Uymaz
Davranış Bilimleri

Önsöz

Adli hemşirelik, hemşirelik bilimi ile adli bilim, hukuk ve kriminolojinin iç içe olduğu, hemşireliğin gelişmekte olan bir dalıdır. Adli tıp hemşiresi, adli tıp olgularının mağdurları ve faileri olan hastalar için özgül bakım sağlayan kişidir. Özünde bu uzmanlık, çoğu kez şiddet, travma, ölüm, bağımlılık, suç işleme, yükümlülük ve kazalara katılan bir medikolegal bileşene sahip konuları inceler. Bu alanda eğitilen adli tıp hemşireleri, adli olaya ilişkin tüm verileri belgeleme, biyolojik sıvıları toplama ve saldırganın giysileri gibi kanıtları koruma türü adli uygulamalar için lisans eğitiminden sonra özel bir öğretim almaları gerekmektedir. Adli tıp hemşireleri çoğu kez çeşitli sağlık kuruluşları ve yasa kurumlarından gelen farklı disiplinlere mensup ekibin üyesi olarak da davranırlar. Adli hemşireliğin kuruluş yönlerini bilmek farklı hastalar ve belki istismar veya herhangi bir suçun mağdurlarına bakım sağlanmasına da hizmet edebilir. Adli tıp hemşireleri özgün bir gözlük sahibi olup bununla hastalarının insanlık dışı bir muameleye maruz kalıp kalmadığını saptama ve onlara en iyi tedaviyi sağlayıp ilgili servislerle bağlantı kurmalarına öncülük ederler. Bu kitabın hemşirelere, toplumda nadir veya sık görülen durumlara adli açıdan bir bakış sağlaması ve herhangi bir kuruluştaki çalışan hemşirelerin hastalarına optimum bakımı sunmada adli tıp hemşirelik becerilerini kazanabilmelerine rehberlik edeceği düşünülmektedir.

Meredith J. Scannell,
PhD, MSN, MPH, CNM, SANE-A, CEN

Editörler:

Dr. Öğr. Üyesi Meftun Akgün
Cerrahi Hemşireliği

Dr. Öğr. Üyesi Gülay Manav
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Ekşi Uymaz
Halk Sağlığı Hemşireliği